

Labklājības ministrija

**Valsts finansētie sociālās rehabilitācijas pakalpojumi
vardarbībā cietušām pilngadīgām personām un
vardarbības veicējiem**

Ineta Pikše

Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu departaments

Labklājības ministrija

Pakalpojumu sniegšanu paredz:

- Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 13. panta pirmās daļas 3.¹ un 11.punkts
- 2014.gada 23.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.790 „Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanas kārtība no vardarbības cietušām un vardarbību veikušām pilngadīgām personām”

Labklājības ministrija

Vardarbībā cietušo personu sociālās rehabilitācijas pakalpojums

- Paredz sniegt kompleksu palīdzību ģimenei gadījumos, kad vardarbībā ģimenē cietuši ne tikai bērni, kuru sociālā rehabilitācija par valsts budžeta līdzekļiem jau tiek nodrošināta no 2001.gada atbilstoši 2009.gada 22.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1613 „Kārtība, kādā nepieciešamo palīdzību sniedz bērnam, kurš cietis no prettiesiskām darbībām”, bet arī šo bērnu vecāks
- Izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 25.oktobra Direktīvas [2012/29/ES](#) ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI
- Izriet no Eiropas Padomes konvencijas vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu

Labklājības ministrija

Vardarbību veikušu personu sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniegšana

- Izriet no Preventīvo piespiedu līdzekļu koncepcija (turpmāk - koncepcija) apstiprināta Ministru kabinetā ar rīkojumu Nr.232 2013.gada 4.jūnijā (prot. Nr.33 24 §)

Labklājības ministrija

Vardarbības jēdziens noteikumu Nr.790 kontekstā

fiziska,

seksuāla,

ekonomiska,

emocionāla,

fiziskas vai seksuālas
vardarbības draudi,

vardarbīga kontrole

Labklājības ministrija

Personas, kas var pieprasīt pakalpojumu cietušajiem

Pakalpojumu var pieprasīt personas – kā sievietes, tā vīrieši, ja:

- tā ir cietusi pret sevi vai tuvinieku vērstu vardarbību un tai ir psiholoģiskas traumas pazīmes, kuru dēļ traucēta sociālā funkcionēšana sabiedrībā;
- ir pieņemts tiesas vai tiesneša lēmums par pagaidu aizsardzību pret vardarbību vai policijas lēmums par nošķiršanu;
- tā ir atzīta par cietušo ar vardarbību saistīta administratīvā pārkāpuma lietvedības ietvaros vai ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu saistīta kriminālprocesa ietvaros.

Labklājības ministrija

Riska pārvaldība (varianti):

aizvākt (Remove):

- izolēt aizdomās turamo;
- panākt, lai tas tiek paturēts redzes lokā

izvairīties (Avoid):

- citur izmitināt vardarbības upuri/būtisku liecinieku vai ievietot viņu krīžu centrā vai adresē, kas nav zināma aizdomās turamajam;

samazināt (Reduce):

- kopīga iejaukšanās, upura drošības plānošana, mērķa nostiprināšana un aizsargājošu tiesību aktu izmantošana;

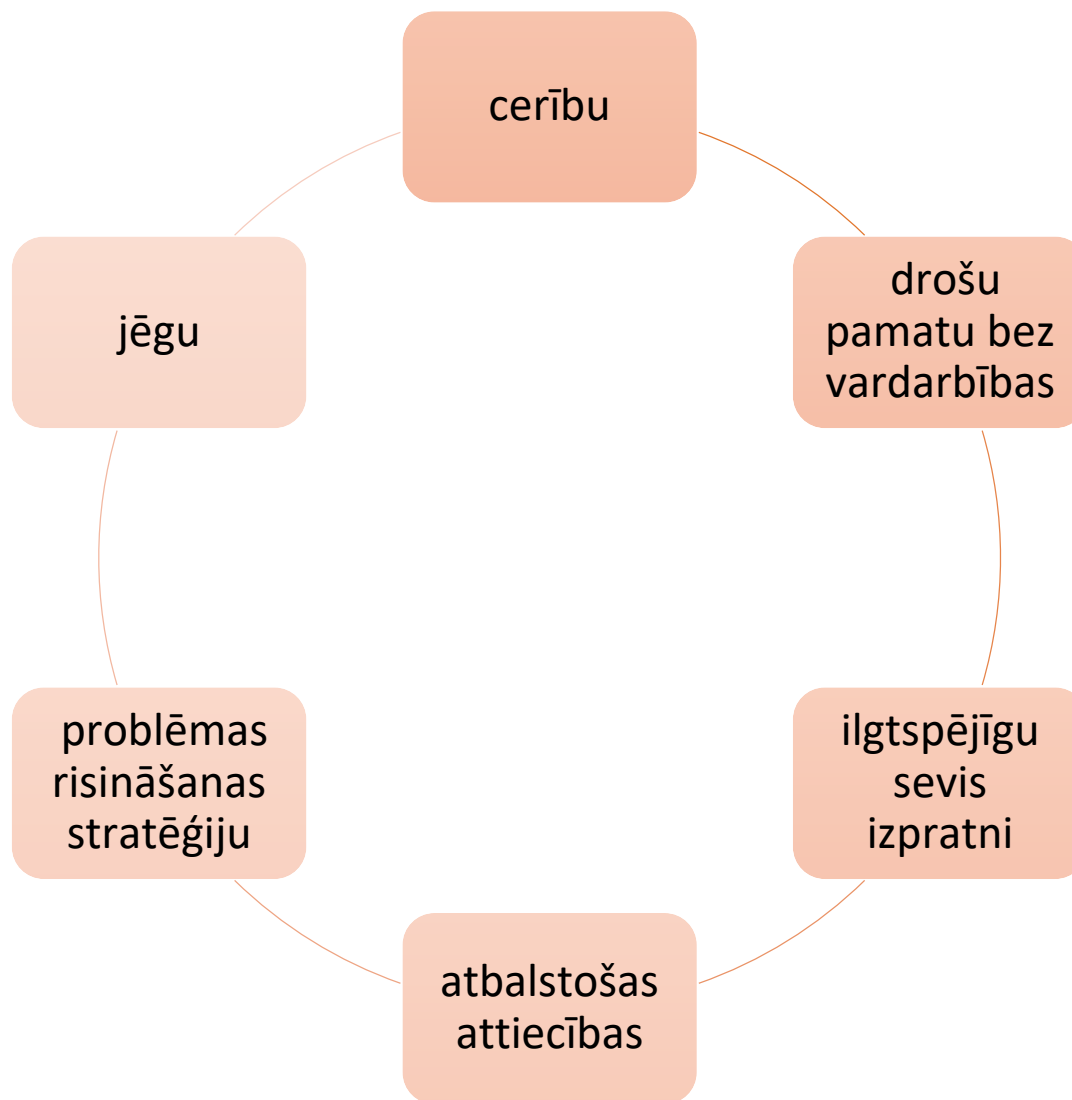
samazināt (Reduce):

nepārtraukta riska novērtēšanas modeļa izmantošana, iejaukšanās pasākumu plānošana, vardarbības upura atbalsts un vienprātība;

Labklājības ministrija

Lai atkoptos no negatīvas pieredzes, cilvēkiem vajag:

Labklājības ministrija

Sadarbības partneri:

- pašvaldību sociālais dienests,
- bāriņtiesas;
- valsts un pašvaldības policija;
- izglītības iestādes, bērnudārzi;
- psihologi; psihoterapeiti
- pašvaldību administratīvās komisijas;
- ģimenes ārsti, ārstniecības personas, seksologi;
- juristi;
- narkologi
- krīzes centri;
- ģimeņu konsultanti;
- Valsts probācijas dienests;
- baznīcas, atbalsta personas.

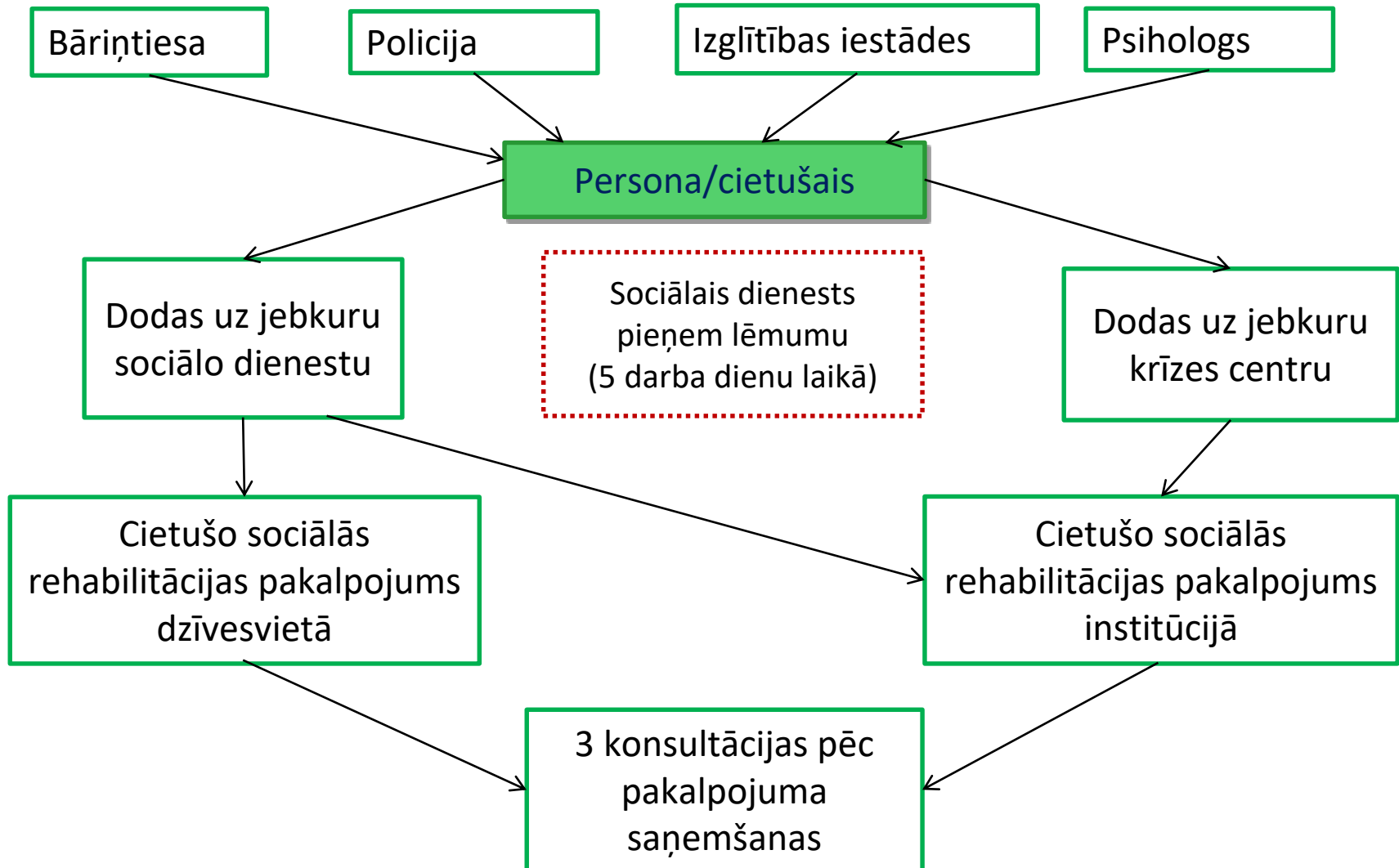
Labklājības ministrija

Iespējamais rīcības modelis

Ziņotājs ziņo par kādu trešo personu, kam iespējams nepieciešama palīdzība

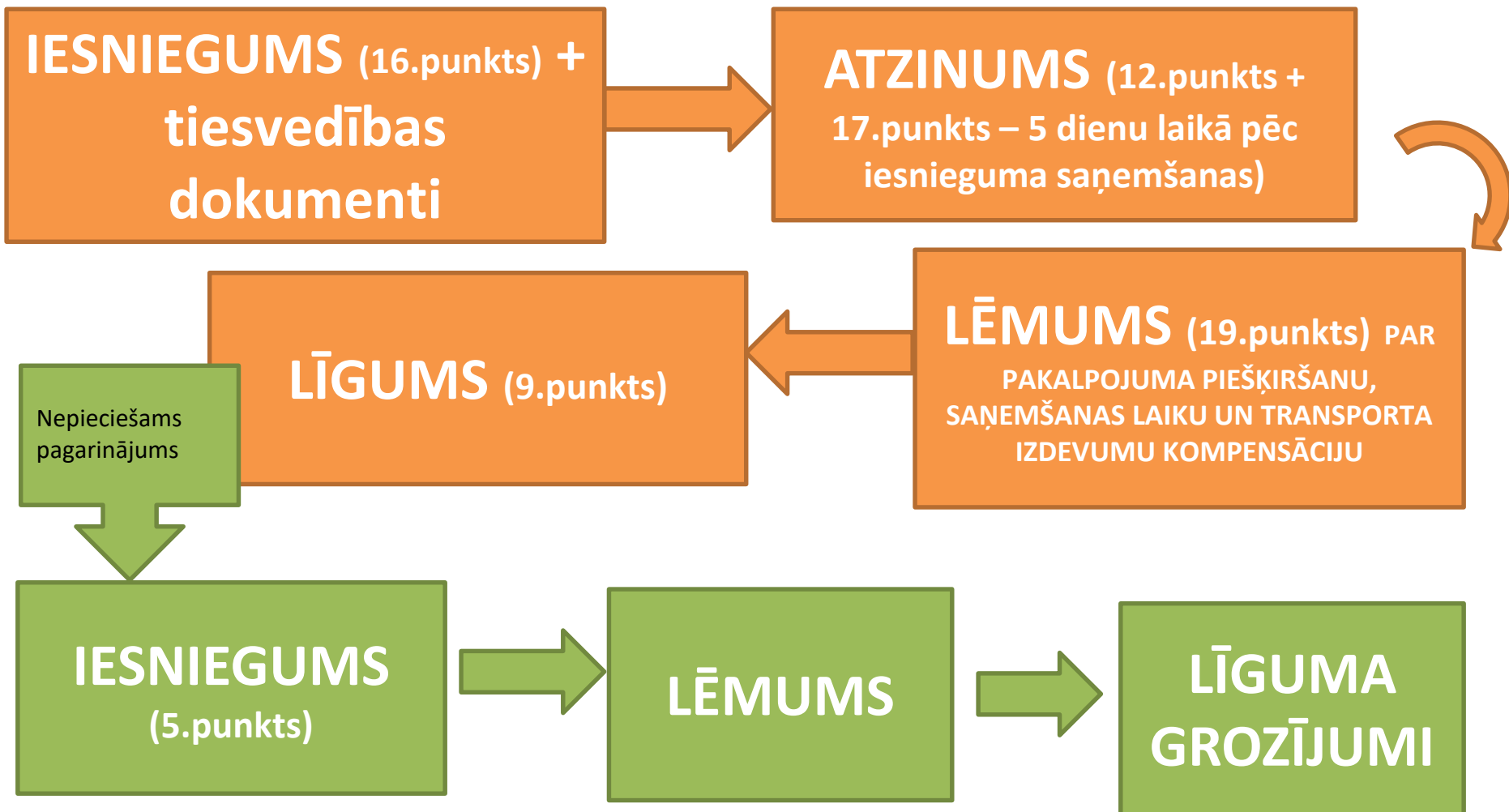
CIETUŠO PERSONU SOCIĀLĀS REHABILITĀCIJAS PAKALPOJUMS

Labklājības ministrija

PAKALPOJUMA PIEŠĶIRŠANAS PROCEDŪRA

Labklājības ministrija

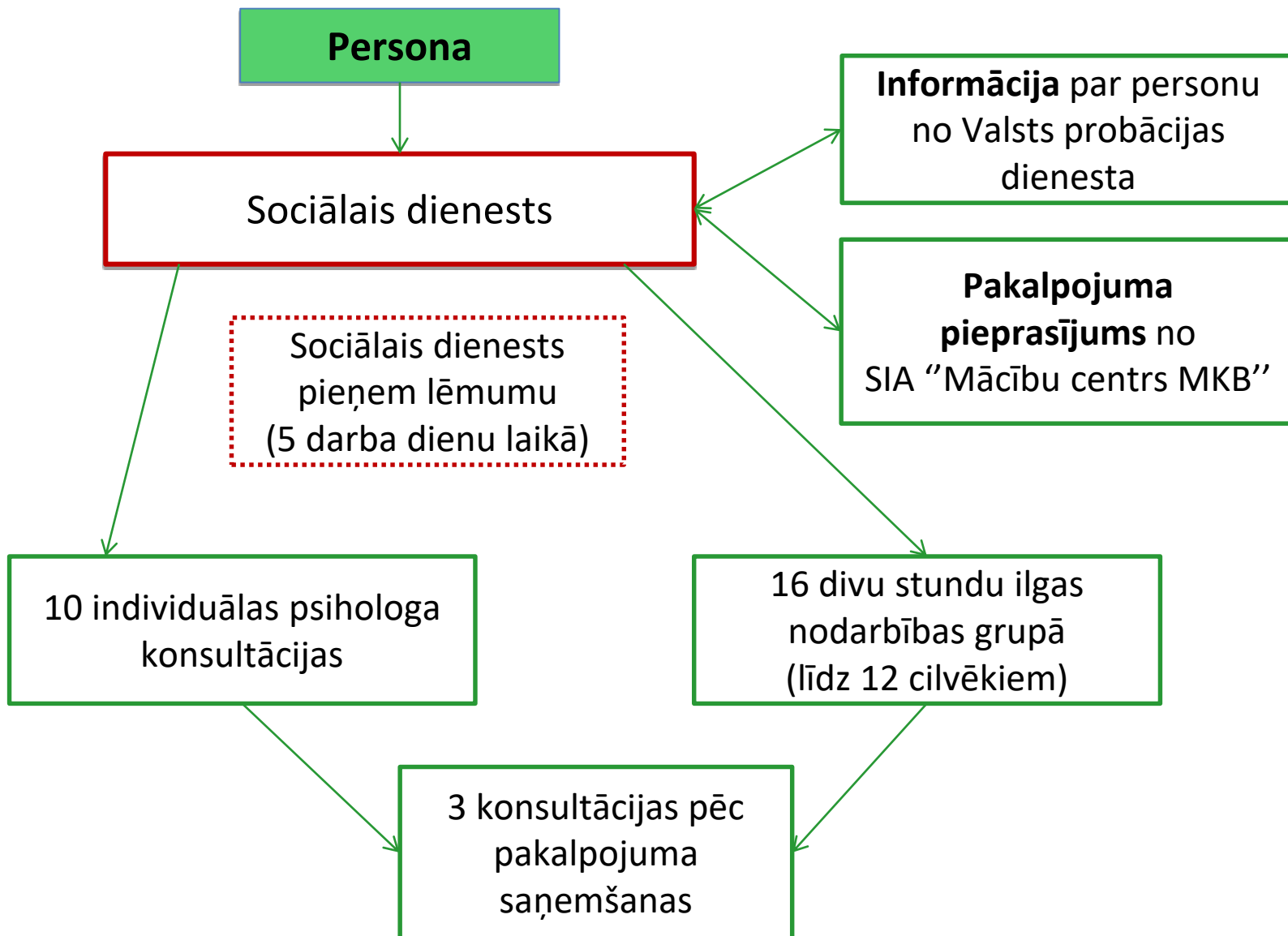
Sociālās rehabilitācijas pakalpojums vardarbīgas uzvedības mazināšanai (pakalpojums vardarbību veikušām personām)

Vardarbīgas uzvedības mazināšanas pakalpojumu sniedz vienā no šādiem veidiem:

- individuālu konsultāciju veidā – ne vairāk par desmit 45 minūtes ilgām psihologa konsultācijām;
- grupu nodarbību veidā – 16 divas stundas ilgas nodarbības līdz 12 personām grupā.

Nepieciešamības gadījumā, izvērtējot noteikumu 29.punktā minētos apstākļus (nosliece uz atkarības vielu lietošanu, intelekta līmenis u.c.), pakalpojuma sniedzējs vardarbīgas uzvedības mazināšanas pakalpojuma saņemšanas laikā var mainīt pakalpojuma veidu no grupu nodarbības uz individuālām konsultācijām.

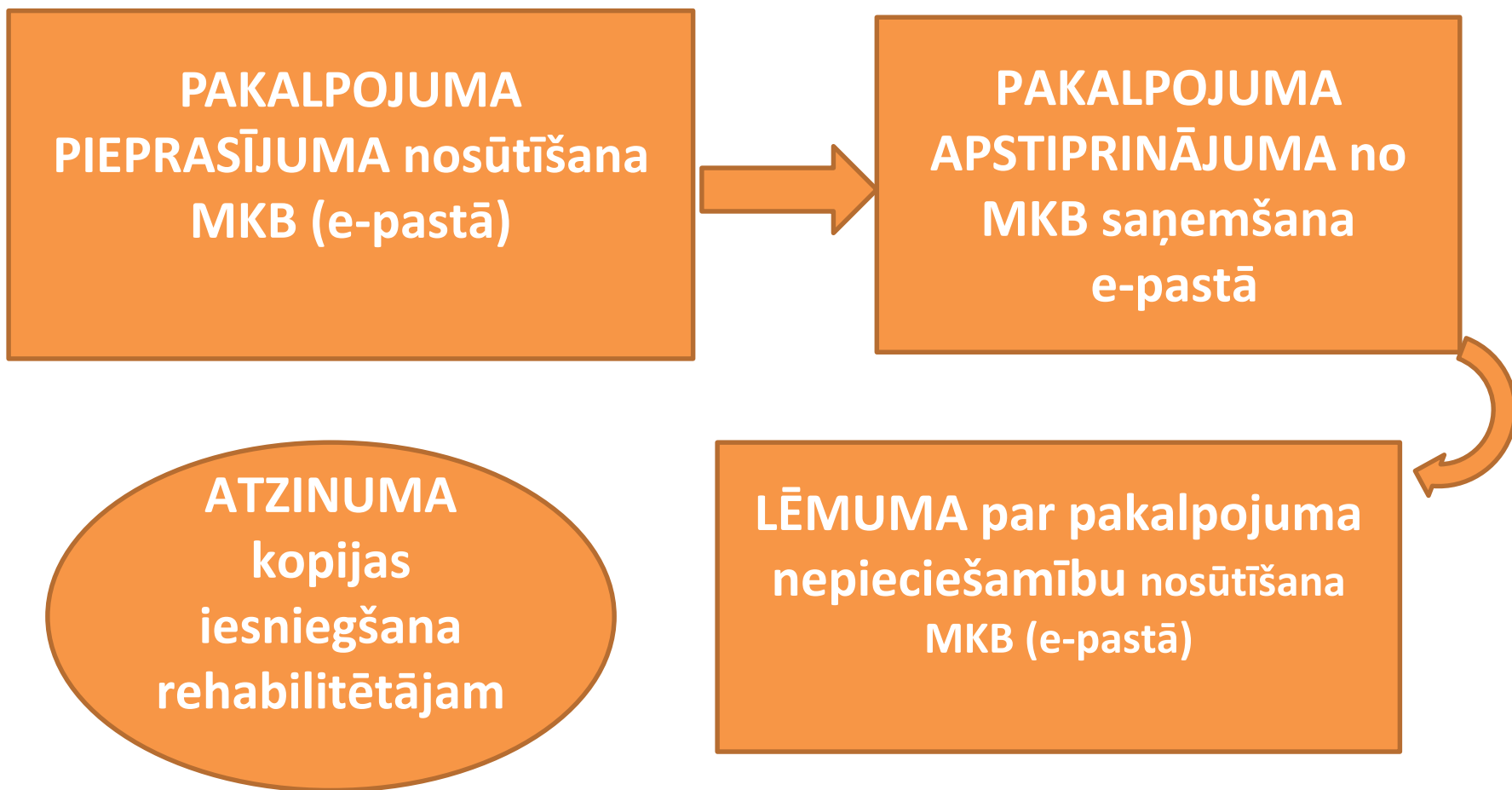
VARDARBĪGAS UZVEDĪBAS MAZINĀŠANAS PAKALPOJUMS

Labklājības ministrija

VARDARBĪGAS UZVEDĪBAS MAZINĀŠANAS PAKALPOJUMA PIEŠĶIRŠANAS PROCEDŪRA

Labklājības ministrija

Statistikas apkopojums par sociālās rehabilitācijas no vardarbības cietušām pilngadīgām personām sniegšanu

- Pakalpojumu saņēmušo personu skaits – 2015.gadā ir **114 personas** (109 sievietes un 5 vīrieši)

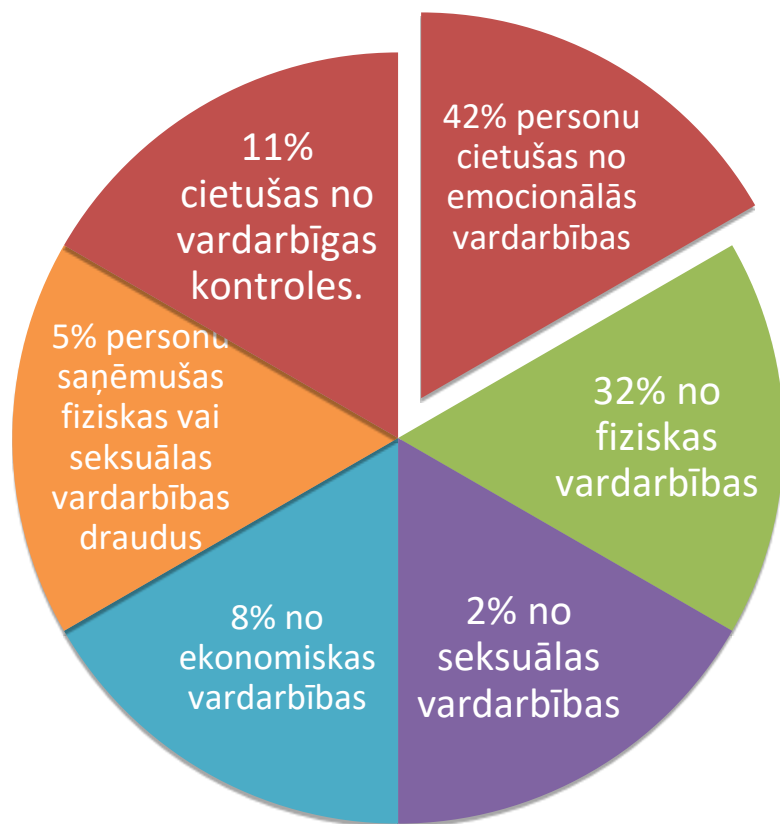
(2016.gada 10 mēnešu faktiskā izpilde rāda, ka pakalpojuma sniegts pašvaldības 229 personām)

- ✓ 2015.gadā 67 personas saņēmušas pakalpojumu dzīvesvietā
- ✓ 47 personas saņēmušas pakalpojumu institūcijā ar izmitināšanu (no kurām 4 personas saņēmušas pakalpojumu 60 dienu kursa veidā). 23 no pakalpojuma saņēmējiem institūcijā ar izmitināšanu uzturējušies kopā ar bērnu, kuram sniegts pakalpojums no prettiesiskām darbībām cietušiem bērniem.

Labklājības ministrija

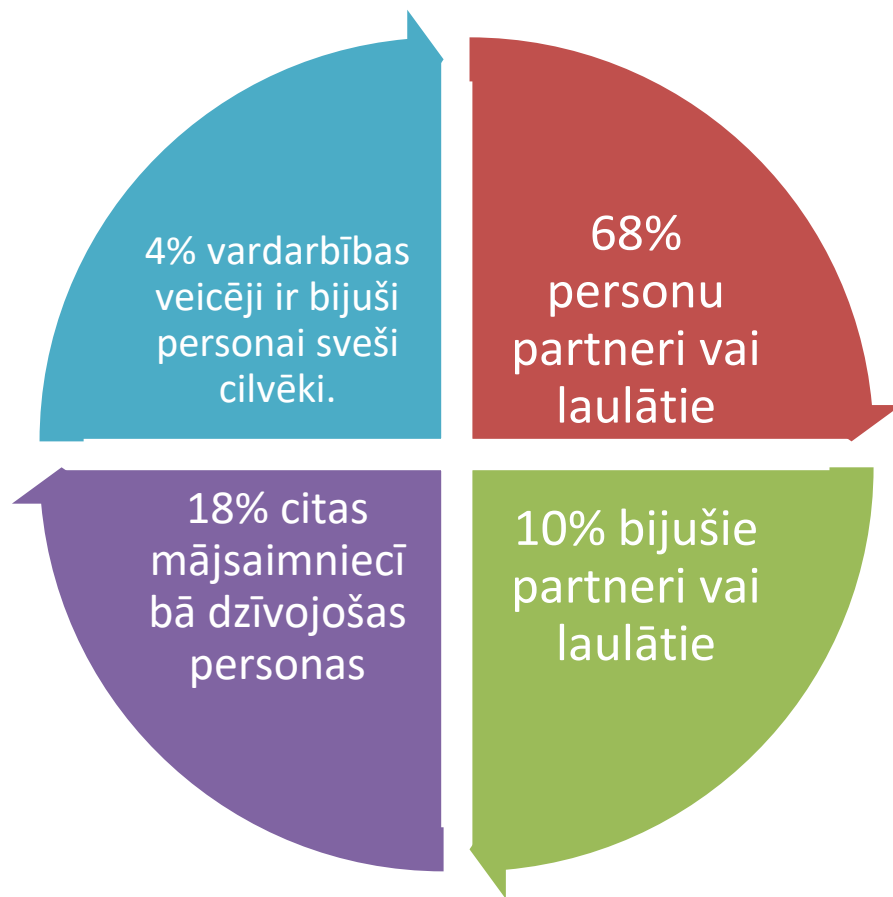
No visiem cietušo sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņēmējiem:

Labklājības ministrija

Vardarbības veicēji ir:

Labklājības ministrija

Statistikas apkopojums par sociālās rehabilitācijas sniegšanu vardarbības veicējiem

- Pakalpojumu saņēmušo personu skaits – **2015.gadā 99 personas** (59 sievietes un 40 vīrieši)

(2016.gada 10 mēnešu faktiskā izpilde rāda, ka pakalpojuma sniegts 224 personām)

- ✓ 2015.gadā 22 personas saņēmušas individuālas konsultācijas
- ✓ 77 personas saņēmušas pakalpojumu grupu nodarbību veidā
- 6 personas pakalpojuma saņemšanu iniciējušas pašas, 8 personām uzsākta kriminālā vai administratīvā lietvedība, **85 pakalpojuma saņemšanai nosūtījušas institūcijas**

Labklājības ministrija

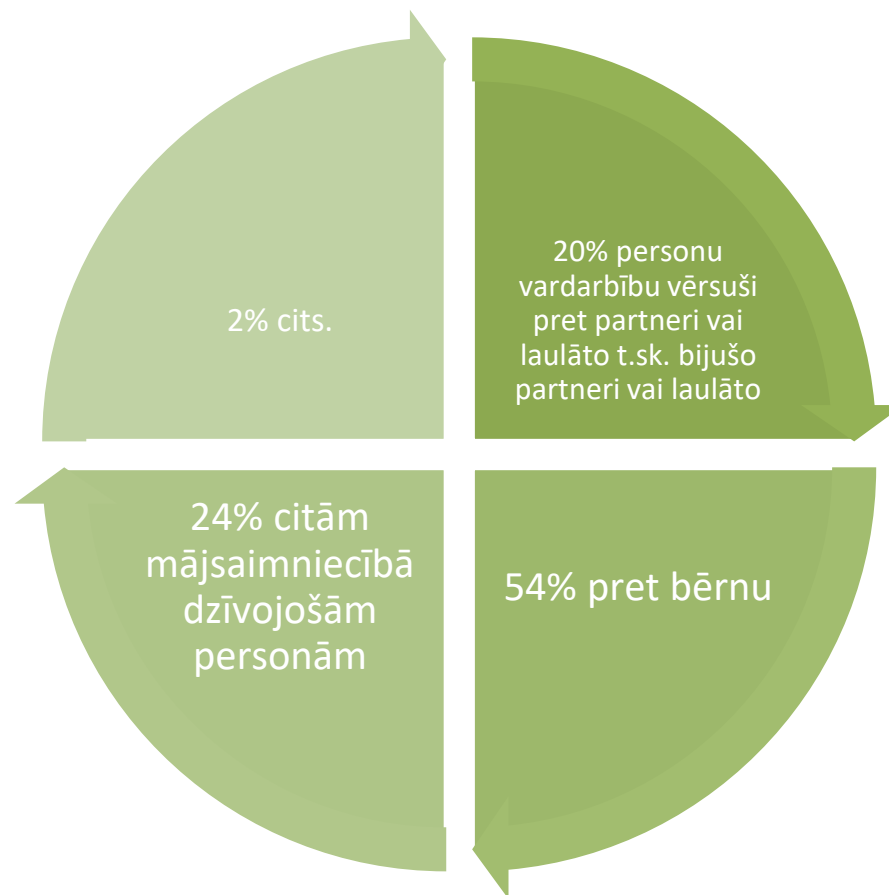
Vardarbības veidi

Labklājības ministrija

Vardarbība veikta

Labklājības ministrija

PALDIES!

www.lm.gov.lv

Twitter: @Lab_min

Flickr.com: Labklajibas_ministrija

Youtube.com/labklajibasministrija

Draugiem.lv/labklajiba

Ineta Pikše – 67021634; e-pasts: Ineta.Pikse@lm.gov.lv